

VÕIDUPÜHAL

Tänavune võidupüha oli täielik vastand esimesele 32 aastat tagasi. Ilma poolest. Siis säräs päike ja oli kaunis kevadpäev, nüüd aga sünged ja pilvine. Lausa lumelõhnaline tuul puhus läbi rõivaste, kiskus silmad veekalkvele.

See aga ei keellitanud endist rindemehi koju jääma. Oli võidupüha, oli saabunud kutse tulla seda Rakverre tähistama. Egas vana sõjamees halba ilma karda.

Kell 10 mürtsusid kino «Illo» ees orkestrid, tervitamaks siia jõudvaid kunagisi sõdalasi. Uue kino avar saal kippus kitsaks jääma. Sõjakomissar major Uno Kase raportit partei raonikomitee esimesele sekretärile Artur Upsile kuulati valvelseisakus. Viimase tervitusele vastati sõjaväelaslikult.

Saal pimenes. Kinolinal rullusid lahti möödunud sõja ränk-rasked lahingud, hitlerlaste julmad teod meie armastatud Nõukogudemaal, blokaadipäevad Leningradis, võidukad lahingud Moskva all, Stalingradis, Kurski kaarel, Orjols, Euroopa riikide vabastamine, Berliini vallutamine. Võit. Punaarmee võiduvõit Moskvas. Sõdurid tulid koju rahuliku töö juurde. Filmilindi vahendusel elasid rindemehed valmus veel kord läbi kuulsus- ja kannatusterohke sõjatee.

Möödunud sõjas läblelatut meenutasid veteranid Nikolai Ardel, Dmitri Sekavin, Alfred Albert, Valdur Kask jt. Punas-kaelarättides pioneerid andsid veteranidele varakevadisi lilli. Parteijoonikomitee propaganda- ja agitatsiooniosakonna juhataja Boris Gorbunovi palvel tõusid kordamööda püsti need, kes löid kunagi lahinguid Moskva all, Stalingradis, Varssavis, Berliinis. Kõige arvukamalt oli muidugi neid, kes sõdisid Eesti Laskurkornuse koosseisus. Ja ikka jälle lilled,

lilled. Kunagi püssipärast tugevalt haaranud peod hoidsid kohmakalt ja õrnalt hapraid ülaseid, rusikaga hõõruti laiali silmitikkuvaid pisaraid. Müriseva aplausiga võeti vastu Artur Upsi tervituskõne. Laulis sõjaveteranide ansambel «Relvavõitlejad». Filmikaadrite kaudu tutvuti Nõukogude armee käsutuses oleva praeguse võimsa sõjatehnikaga. Kuulati kontserti.

Rongkäigus mindi langenud sõjakaaslaste kalmule, kus toimus leinamiiting. Linna asustuste, ettevõtete ja koolide esindajad asetasiid mälestussamba jalamile lilli ja pärli.

Sealt liikus rongkäik Vallimäele, kus veterane ootas auravähikatel maitsva tatrapudruga. Vallimäe tuulevarjulistes orudes istuti kaua. Meenutati lahinguid sõjakaaslaste võidupäeva 32 aastat tagasi.

Väike-Maarja asulas on kauniks kombeks austada võidupühal sõjaveterane ja neid, kelle elu hinnaga saabus võit.

Kohalikus kultuurimajas peetud pidulikul koosolekul kõnelesid rajooni sõjakomissar Kask, veteranid Arnold Lepp ja Aleksander Rajas. Leinaseisakuga mälestati sõjaveteranide hulgast lahkunuid...

Kultuurimaja taidlejad esinesid kooslõhale sõnalis-muusikalise kompositsiooniga «Päikesel nimele! Sünnimaa nimele!».

Pidulikule koosolekule eelnes mälestusmiiting sõjapäevil langenute ühiskalmul.

Pühapäeval, võidupüha 32. aastapäeva eelõhtul, kaikus õhtune Tapa puhkpilliorkestrite helidest. Ühises kolonnis, ees austatud Suure Isamaasõja veteranid, mindi pärjade ja lilledega staadioni kõrval asuva ven-naskalmistu juurde.

Ammu-ammu on lõppenud lahingumüra. Ent halliseguste juustega veteranidele meenuvad möödunud päevad. Need on erutavad mälestused. Tuli taluda uskumatuid raskusi, tallata lõputuid teid... Ja milliseid sõpru kaotati...

Sellepärast ei saagi me tänastes tegudes sõda unustada, kõnelevad Tapa Linna TSN Täitevkomitee esimees Maimu Kozlova, sõjaveteranide nõukogu Tapa seksiooni esimees Aleksander Eisler ja rajooni sõjakomissar Uno Kask.

Me pöördume sageli sõjateema poole. Noorte patriotilists kasvatases, raamatuis, filmides, teatrilaval... Ja mitte üksnes selleks, et teada saada, kuidas kõik oli, vaid selleks, et mitte unustada...

... Tõsiste ja pidulikkena seisid Tapa II Keskkooli pioneerid auvalves. Ja veduridepool komso-molibrigaadi liige Juri Hardin lubas, et noorte töö on ka edaspidi sõjasangarite tegude vääriline.

... Need hetked, mil vaikides mindi ja asetati pärjad, lilled ja lillekorvid mälestusmärgi jalamile, olid kõigiga, sõjaveteranidega, linna töötajate ja koolinoortega, olid meiega... Ei, me ei unusta!

VÕIDUPÄEVAL RAKVERES

☉ Ka kolmkümmend kaks aastat pärast võitu tuli meestel rivis marssimine hästi välja.

☉ Rakvere Metsakombinaadi kollektiivi nimele asetasiid mälestussamba jalamile pärja sõjaveteran Karapet Kostanjan (paremal) ja parteibüroo sekretär Olo Timuska (ülal pildil).

Eino KAPSTA SE fotod

